

17. Кленов А. В. Организация библиотечных фондов и каталогов : учебник для библ. техникумов / А. В. Кленов, В. В. Петровский. — Изд. 2-е, испр. и доп. — Москва : Сов. Россия, 1963. — 278 с.
18. Кушнарченко Н. Н. Наукова обробка документів : підручник / Н. Н. Кушнарченко, В. К. Удалова. — 4-те вид., перероб. і доп. — Київ : Знання, 2006. — 334 с.
19. Мильман В. А. Анатолий Анатольевич Ашукін / В. А. Мильман // Библиотекознание та бібліогр. — Харків, 1972. — Вип. 12. — С. 138—139.
20. Особистий архів родини А. Ашукіна.
21. Сєдих В. В. Библиотечні каталоги як інформаційно-пошукові системи : навч. посібник / В. В. Сєдих, Г. П. Терентьєва, В. К. Удалова. — ХДАК, 2003. — 192 с.
22. Сокальський О. С. Организация библиотечных фондов і каталогів : учебный посібник для техникумів / О. С. Сокальський, В. М. Туров ; під ред. А. Ашукіна. — Харків : Вид-во Кн. палати УРСР, 1958. — 230 с.
23. Сєдих В. В. Внесок викладачів ХДАК у розвиток бібліотечного каталогознавства / В. В. Сєдих // Вісн. Харк. держ. акад. культури : зб. наук. пр. — Харків, 2011. — Вип. 34. — С. 107—120.
24. Харківська державна академія культури : до 80-річчя з дня заснування : монографія / ХДАК ; В. М. Шейко [та ін.]. — Харків : ХДАК, 2009. — 195 с.

Освещен вклад видного українського бібліотековеда, представителя харьковской научної школы бібліотечного каталоговедения А. Ашукіна в развитие бібліотечної науки, образования, практики.

In the article deals contribution of outstanding Ukrainian expert of the library, representative of the Kharkiv scientific school library knowledge of the catalogue A. Ashukin's in the development of library science, education and practice.

Надійшла до редакції 8 серпня 2016 року

УДК 016:929

Наталія Кушнарченко,
доктор педагогічних наук,
професор,
проректор
з наукової роботи ХДАК

Світлана Євсєєнко,
провідний бібліограф
інформаційно-бібліографічного
відділу бібліотеки ХДАК

Біобібліографічні покажчики як засіб формування позитивного іміджу освітньо-наукового закладу

Висвітлено роль інформаційно-бібліографічного відділу бібліотеки Харківської державної академії культури у створенні нового якісного наукового продукту щодо внеску викладачів ВНЗ у розбудову галузевої науки, освіти і культури України. Наголошено на специфіці змісту і структури біобібліографічних покажчиків серії "Видатні педагоги Харківської державної академії культури" як засобу формування позитивного іміджу освітньо-наукового закладу.

Ключові слова: біографічний підхід, просопозграфічний підхід, наукова діяльність бібліотеки вищого навчального закладу, біобібліографічні покажчики, Харківська державна академія культури.

Актуальність теми. За сучасних умов посилюється значення науки майже в усіх сферах діяльності, і бібліотечна не виняток. Навпаки, зі зростанням інформаційних потреб суспільства вона дедалі більше набуває ознак науковості, інтелектуальності, креативності. Сучасний соціум визнає бібліотеку як базовий соціальний інститут, котрий відіграє важливу роль у розвитку науки, освіти і культури:

— відстежуючи, відбираючи, аналізуючи, кумулюючи, зберігаючи і надаючи в суспільне використання верифіковані, соціально та професійно значущі нонелектронні (традиційні) й електронні джерела інформації, що сприяють розвитку науки, освіти і практики;

— доводячи право інтелектуальної власності кожного автора публікації, науковий доробок котрого став широко-доступним у друкованих чи електронних версіях;

— продукуючи власні оригінальні наукові ідеї, що стосуються не лише вдосконалення бібліотечної роботи, а й інших сфер діяльності сучасного суспільства, оскільки бібліотечні фахівці нової генерації — це інформаційні аналітики, здатні на високому професійному рівні здійснювати моніторинг документних потоків, масивів і ресурсів профільної проблематики, виявляти, аналізувати, систематизувати й надавати суспільству кращі зразки інтелектуальної продукції.

Ці основні якісні характеристики властиві професійній діяльності інформаційно-бібліографічного відділу бібліотеки Харківської державної академії культури (ХДАК), співробітники якого серед загальних завдань книгозбірні вищого навчального закладу особливе значення надають репрезентації значного науково-освітнього доробку представників ХДАК — викладачів, співробітників, студентів, аспірантів, докторантів, інших молодих науковців, що додають до вітчизняних і світових здобутків галузевого освітньо-наукового простору інноваційні наукові ідеї та новітні навчально-методичні розробки. У діяльності бібліотеки ХДАК керується не лише вітчизняними вимогами, а й висновками світового дослідження ІФЛА, здійсненого на початку ХХІ ст., в якому, зокрема, йдеться про те, що українські книгозбірні мають долучити до глобальних інформаційних ресурсів найцінніші, ексклюзивні, оригінальні наукові ідеї, пов'язані з локальною, регіональною, краєзнавчою специфікою. Особливе завдання у створенні цих ресурсів покладено на бібліотеки ВНЗ України, які мають унікальну фондову базу публікацій науково-педагогічного складу навчального закладу — освітньо-науковий доробок як свідчення внеску викладачів в академічну скарбницю України.

Мета статті — висвітлити особливості біобібліографічних покажчиків серії "Видатні педагоги ХДАК" як

наукового продукту та засобу формування позитивного іміджу Харківської державної академії культури.

Аналіз останніх досліджень. Публікаторські здобутки ХДАК — фундатора і лідера культурологічно-мистецької та бібліотечно-інформаційної освіти і науки в Україні — відомі завдяки працям Н. Кушнарєнко [1; 2; 3], В. Шейка [2; 3], М. Каністратенка [3], С. Тодорової [4], С. Євсєєнко [5] та ін. Однак широкий загал користувачів не обізнаний із системою наукових бібліографічних посібників бібліотеки ХДАК, чільне місце в якій посідають біобібліографічні покажчики серії "Видатні педагоги ХДАК".

Виклад основного матеріалу. Харківська державна академія культури має власні потужні наукові школи (НШ), надійну інформаційно-аналітичну підтримку яких забезпечує книгозбірня вишу.

Діяльність бібліотеки ХДАК як її наукового підрозділу та інформаційно-бібліографічного відділу засновано на комплексі сучасних теоретико-методологічних підходів і методів, як-от системний, соціокомунікаційний, інформаційний, аксіологічний, компаративний, соціологічний, контент-аналіз та ін. Особливе місце в цьому переліку посідають біографічний і просопографічний наукові підходи, які допомагають усвідомити історію та сучасність ХДАК, внесок викладачів у розвиток вітчизняної науки, освіти, практики, уможливають дослідження їхнього "персоніфікованого поля", тлумачення здобутків через біографію визначних особистостей, аналіз життєвого і творчого шляху відомих педагогів-науковців.

Бібліографічні дослідження персоніфікованого типу зазвичай передбачають такі основні складники, розглянуті в контексті загальнокультурних подій, явищ, процесів:

— біографічні (фактографічні) відомості про певну персону, особливості її становлення як особистості в соціальному і професійному контекстах;

— дані про наукову спадщину чи творчий доробок персони;

— біографія творів та список публікацій про персону;

— додаткові матеріали (зображення, документи, спогади, інші додатки тощо) [6, с. 136—137].

Із біографічним тісно пов'язаний просопографічний підхід. Якщо перший дає змогу вивчити біографічні дані однієї видатної особистості, то другий є способом створення колективних біографій найтипівіших представників творчої еліти, котрі формують "персоніфіковане поле" культури, своєрідні "культурні гнізда". Створення колективної біографії передбачає пошук, виявлення, вивчення й аналіз джерел, що містять типову інформацію про групу, яку досліджують, а також тих джерел, до яких входять біографічні дані членів обраної групи. Просопографічний підхід є міждисциплінарним та інтегративним, оскільки просопографія — самостійна допоміжна історична дисципліна, пов'язана з генеалогією, ономастикою (розділом мовознавства, що вивчає власні імена) та ін. Цей підхід особливо ефективний під час розроблення проблеми становлення і розвитку наукових шкіл [6, с. 137—138]. Безумовно перевагою просопографічного підходу є можливість використання в його межах методів, що презентують як якісну, так і кількісну парадигми.

У просопографічних дослідженнях найскладнішим є завдання вибору групи осіб, чия колективна біографія створюється, визначення їхньої кількості. Найчастіше висуваються такі критерії: гомогенність/гетерогенність групи, кількість членів, а також географічні, хронологічні, со-

ціально-демографічні, професійні й інші ознаки. Однак основним результатом створення колективної біографії є виявлення загального, особливого й одиничного в її діяльності (науковій, освітній, виробничій тощо), внеску в теорію і практику в певному історичному і соціокультурному контекстах.

Біографічний і просопографічний підходи надають змогу виявити так звані персональні "культурні гнізда" міста, регіону, країни тощо. Особливість цих підходів — робота з текстами. Такі дослідження передбачають вивчення духовно-історичної атмосфери, стилю епохи, впливу традицій, культурного середовища.

Фахівці бібліотеки ХДАК створили систему біографічних і просопографічних видань, спрямованих на популяризацію наукових шкіл ВНЗ. Їх основними підсистемами є:

1. *Бібліографічні покажчики.* Публікаційну активність учених ХДАК відображають бібліографічні покажчики "Праці викладачів та співробітників ХДАК", які виходять друком кожні п'ять років до чергового ювілею академії. Матеріали подають за абеткою авторів. У межах кожної персоналії перед переліком праць, розміщених у хронології, наведено стислу науково-біографічну довідку: прізвище, ім'я та по батькові, дати життя, освіта, вчене звання, науковий ступінь, тема дисертації (кандидатської, докторської), рік захисту, посада, кафедра, почесні звання, роки роботи в академії. Перше видання цього типу вийшло друком у двох частинах (2000 та 2004 рр.). Нині опубліковано чотири покажчики, які з можливою повнотою відображають публікації науковців ХДАК з 1947 до 2013 рр. Готується до друку наступний випуск, який кумулюватиме науковий доробок ХДАК за 2014—2018 рр.

2. *Дайджести "Віват, Академіє!".* Виявлені та накопичені завдяки щоденному моніторингу всеукраїнських і харківських газет публікації про діяльність колективу ХДАК (викладачів, студентів, випускників), інтерв'ю з керівництвом академії залежно від змісту подаються або повністю, або фрагментарно. У такому разі статтю піддають аналітико-синтетичному опрацюванню, яке полягає в умінні вибрати головне, не порушуючи концепцію публікації. Матеріал розміщують у хронологічному порядку, супроводжують посиланнями на назву газети, рік, дату публікації та сторінки. Уперше дайджест під назвою "Що написано пером..." видано 1995 р. Статусу продовжуваних видань дайджести набули 1998 р., коли вчена рада ХДАК ухвалила рішення щодо зміни назви на "Віват, Академіє!". Видання мають передмову (вступне слово ректора академії В. Шейка, під егідою якого виходять друком дайджести) та довідковий апарат, що допомагає в оперативному пошуку матеріалів. Окрім розділу "Від укладачів", дайджести містять покажчики: персоналій; творчих колективів ХДАК, яким присвячено публікації; назв газет, матеріали з яких розміщено у виданнях. Посилання в допоміжних покажчиках подаються на сторінки дайджестів. Для зручності сприйняття тексту персоналії та творчі колективи ХДАК виділено іншим шрифтом. Вийшли друком шість випусків, які охоплюють публікації з 1995 до 2013 рр. і загалом містять 1500 публікацій. У шостому випуску вперше використано електронні ресурси. Нині готується до друку сьомий, який охоплює 2014—2015 рр. Отже, цей унікальний ресурс віддзеркалює імідж Харківської державної академії культури у пресі.

3. *Бібліографічне забезпечення ювілейних монографій про ХДАК.* Перша монографія до 50-річчя створення ВНЗ

вийшла друком 1979 р. У монографіях, виданих до 70-річчя (2000), 75-річчя (2004), 80-річчя (2009) та 85-річчя вищу (2015), окрім історичної довідки — основних етапів становлення та розвитку академії, — значну увагу приділено організаційній структурі (факультетам, кафедрам, відділам) і професорському складові академії. У межах персоналії подано біографічну довідку та список основних наукових праць. У монографіях до 80-річчя та 85-річчя ХДАК наведено перелік монографій, підручників і навчальних посібників, опублікованих у ВНЗ упродовж окресленого періоду.

4. *Біобібліографічні покажчики*. Поділяємо думку О. Теплицької [7], що серед різноманіття бібліографічних ресурсів найжиттєздатнішим є біобібліографічний ресурс. У багатьох наукових джерелах "батьком бібліографії" визнано видатного поета і вченого Каллімаха (310—240 рр. до н. е.), а першим джерелом біобібліографічної інформації — його працю "Таблиці тих, хто проявив себе у всіх галузях знання, і праць, що вони написали". Спочатку рукописні, потім друквані, нині ще й електронні (як аналоги друкваних та самостійні), біобібліографічні покажчики як вид бібліографічних посібників виконують головне і надто важливе завдання — засобами бібліографії розкрити внесок певної видатної особистості в розвиток науки, освіти, культури тощо. Цей спосіб через відображення документальної, фактографічної та бібліографічної інформації уможливило ознайомлення з особливостями наукової, творчої, організаторської діяльності вченого, оцінкою його внеску в академічному середовищі. Жанр покажчика надає змогу об'єднати всі праці вченого, як опубліковані, так і неопубліковані. Це спосіб популяризації досягнень фахівця в науковій сфері, просування результатів його діяльності, а для ВНЗ — ще й можливість створення інформаційної бази для вивчення окремих наукових і навчальних дисциплін.

Опанувати методику складання біобібліографічних покажчиків і стати професіоналом зможе кожен бібліограф — у цьому допоможе наявна ґрунтовна теоретична база.

Нині біобібліографічні покажчики здебільшого виходять серіями. Серію "Видатні педагоги Харківської державної академії культури" засновано 2002 р. згідно з рішенням ученої ради ХДАК. Підготовку її біобібліографічних покажчиків здійснюють співробітники інформаційно-бібліографічного відділу бібліотеки ХДАК. Основне завдання серії — різнобічно висвітлити наукову, науково-педагогічну, організаторську та творчу діяльність видатних науковців ХДАК, відомих не тільки в Харкові, Україні, а й за її межами.

Відділ розробив орієнтовне положення про серію, в якому затверджено основну структуру покажчиків.

Відкрив серію 2002 р. біобібліографічний покажчик "Василь Миколайович Шейко: до 60-річчя від дня народження", присвячений ректору ХДАК, доктору історичних наук, професору В. Шейку (укладачі — О. Онуфрієва, Т. Раскіна; відп. ред. Л. Семененко) [9]. Тоді бібліотека розпочала формувати власну базу даних (БД) "Друквані праці викладачів ХДАК", що функціонувала в середовищі ППП CDS/ISIS (розробник БД і технологічної лінії складання покажчиків — доцент кафедри інформаційно-документних систем І. Фоменко). На основі бази даних й тривала підготовка цього біобібліографічного покажчика.

Біобібліографічний покажчик має дві частини — біографічну та бібліографічну. Першу складають нарис "Ректор третього тисячоліття" (автор статті — перший проректор

ХДАК М. Каністратенко) та розділ "Основні дати життя та діяльності В. Шейка". У структурі покажчика виокремлено авторські праці, розміщені за хронологією, роботи за редакцією, перелік публікацій про життя та наукову діяльність ученого. Консультант у підготовці видання — доцент В. Удалова. До складу довідкового апарату ввійшли: передмова, предметний покажчик і покажчик назв творів. Видання супроводжують фотоматеріали.

Як стверджує О. Козленко [8], навіть перелік праць персоналії (розміщений у хронологічному порядку) містить біографічну інформацію, оскільки дає змогу відстежувати періоди найвищої наукової продуктивності, тематику праць у певні роки, еволюцію поглядів ученого. Покажчик містить 265 авторських і редакторських праць В. Шейка. Найповнішу картину його формування як історика, історика культури, культуролога, викладача віддзеркалює біобібліографічний покажчик до 70-річчя від дня народження, що вийшов друком 2012 р. (укладачі — С. Євсєєнко, О. Левченко, О. Хижна; наук. ред. Н. Кушнарєнко) [17]. До видання ввійшли 609 авторських і редакторських праць ювіляра.

Нині в межах серії видано 14 біобібліографічних покажчиків, присвячених життю та діяльності педагогів-науковців ХДАК: доктора історичних наук, професора, заслуженого діяча мистецтв України, члена-кореспондента Національної академії мистецтв України, ректора ХДАК В. Шейка [9; 17]; кандидата педагогічних наук, доцента Н. Колосової [10]; доктора педагогічних наук, професора, проректора з наукової роботи ХДАК, заслуженого працівника культури України Н. Кушнарєнко [11; 15]; кандидата мистецтвознавства, доцента А. Житницького [12]; кандидата мистецтвознавства, професора І. Гулеско [13]; кандидата мистецтвознавства, професора, заслуженого діяча мистецтв України С. Гордєєва [14]; доктора історичних наук, професора, заслуженого працівника вищої школи України Г. Чернявського [16]; доктора технічних наук, професора Г. Асєєва [18]; доктора філософських наук, професора, заслуженого працівника культури України М. Дяченка [19]; доктора педагогічних наук, професора А. Соляник [20]; кандидата педагогічних наук, доцента, заслуженого працівника культури УРСР Н. Фрідьєвої [21]; доктора мистецтвознавства, професора О. Чепалова [22].

Співробітники відділу набули багатий досвід у виданні покажчиків, чому, безперечно, сприяли численні семінари, науково-практичні конференції, бібліографічні студії, презентації, що відбувалися в Харківській державній науковій бібліотеці ім. В. Г. Короленка, Центральній науковій бібліотеці Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна, бібліотеці Харківської державної академії культури, науковій бібліотеці Харківського національного університету радіоелектроніки, науково-технічній бібліотеці Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського "ХАІ", в яких брали участь представники академії.

Визначимо загальну специфіку й окремі аспекти підготовки біобібліографічної продукції ХДАК.

— Структуру кожного біобібліографічного покажчика розробляють після ретельного вивчення специфіки наукової, науково-педагогічної, творчої діяльності ювіляра; затверджує видання вчена рада ХДАК.

— До підготовки залучають наукових консультантів.

— Усі покажчики — науково-допоміжні, тому мають чітку цільову та читацьку аудиторію, призначені для подальших наукових досліджень.

— Принципи відбору матеріалу — науковість, повнота, достовірність. Використовуються чинні на час підготовки видань стандарти. Бібліографічні описи містять як основні, так і факультативні елементи. Окремий список скорочень не застосовують. Усі матеріали по можливості переглядають *de visu*.

— Обов'язково укладають план-проспект майбутнього видання.

— Кожен покажчик супроводжують ґрунтовною вступною статтею, додають спогади колег, учнів, дайджести матеріалів із періодичних і довідкових видань.

— Групування авторських праць переважно хронологічно-алфавітне. У покажчику, присвяченому 80-річчю від дня народження Г. Чернявського [16], праці згруповано за розділами: монографії, підручники, документальні публікації та інші окремі видання; бібліографічні описи супроводжено рецензіями (на окремі роботи Г. Чернявського є 11 рецензій); другий розділ — наукові статті й матеріали конференцій; третій — рецензії автора на монографії та наукові статті. У покажчику, підготовленому до 70-річчя від дня народження А. Житницького [12], окремими розділами представлено наукові праці та його літературну творчість, згруповану відповідно до жанрів (ліричні вірші, епіграми, пародії, фейлетони, музичні твори на слова презентанта, оповідання, п'єси, сценарії).

— До покажчиків входять як опубліковані, так і неопубліковані документи — авторські свідоцтва, звіти про НДР, депоновані рукописи [18]; архівні матеріали [21]; сценарії з особистого архіву [12]. Важливим доповненням є інтернет-ресурси.

— Бібліографічні описи розділу "Авторські праці" не анотовані. Довідкові анотації супроводжують бібліографічні описи розділу "Про життя та наукову, науково-педагогічну діяльність...". Анотації аналітичні, оскільки з усієї статті чи книги, наведеної в описі, виокремлюють сторінки, що стосуються ювіляра.

— Жанр біобібліографічного покажчика надає змогу всебічно розкрити наукову, науково-педагогічну, організаторську діяльність ювіляра. Було вирішено доповнити покажчики розділами "Дисертації, виконані під керівництвом...", "Офіційне опонування дисертацій", "Рецензування монографій та навчальних видань" тощо.

— Окремий розділ — участь персоналії в редколегіях наукових збірників (головний редактор, відповідальний редактор, відповідальний секретар, член редколегії).

— У покажчику, що вийшов друком до 60-річчя від дня народження, 40-річчя творчої та 30-річчя педагогічної діяльності С. Гордєєва [14], висвітлено творчу діяльність ювіляра як актора (згруповано за назвами театрів з переліком постановок і ролей), режисера вистав, театралізованих видовищних свят, концертів, участь у журі конкурсів та фестивалів, подано перелік записів Харківською обласною телерадіокомпанією театральних вистав у його постановці.

— До видання покажчика, присвяченого ювілею відомого радянського й українського історика-болгариста, першого в історії ХДАК доктора наук Г. Чернявського, долучився Центр болгаристики та балканських досліджень ім. М. Дринова [16]. Біобібліографічний покажчик, присвячений видатному українському вченому-бібліотекознавцеві, одному з найяскравіших представників української, зокрема харківської, бібліотечної школи, фундатору вищої бібліотечної освіти в Україні Н. Фрідьєвій, вийшов друком також

у серії "К биобібліографії діятелів бібліотекознавства" за підтримки відділення "Бібліотекознавство" Міжнародної академії інформатизації при ООН [21].

— Усі видання містять допоміжні покажчики, які багатоаспектно розкривають тему за змістом, формальними ознаками. На їхній вибір впливає зміст відображених у виданні документів. Це іменні, предметні покажчики, покажчики назв; покажчик авторів рецензованих видань [16]; покажчик назв періодичних видань, у яких опубліковано літературні твори ювіляра [12]; покажчики музичних, драматичних вистав, кінофільмів, які допоможуть у пошуку рецензій автора на вистави харківських театрів, гастрольні вистави інших країн, кінофільми [22].

— До біобібліографічного покажчика [16] введено розділ "Особистий фонд Чернявського Г. Й.", що зберігається в архіві ХДАК".

— Електронні версії більшості біобібліографічних покажчиків розміщено на сайті бібліотеки за адресою: lib-hdak.in.ua/.

— Джерела пошуку інформації різноманітні: фонди бібліотек, каталоги, картотеки, інтернет-ресурси, державні й особисті архіви тощо. Цінну допомогу в пошуку інформації під час підготовки біобібліографічного покажчика, присвяченого Н. Фрідьєвій, надали віртуальні довідкові служби бібліотек України й Росії.

— Усі покажчики містять фотоматеріали з особистих архівів науковців, архіву ХДАК, фото афіш, обкладинок книг. У виданні, присвяченому Н. Фрідьєвій, розміщено фото обкладинок книг із фонду бібліотеки ХДАК з унікальними автографами Л. Хавкіної та Д. Балаки.

Висновки. Біобібліографічні покажчики серії "Видатні педагоги ХДАК" формують імідж академії, рекламують діяльність учених, наукові школи ВНЗ. Основні публікації фахівців зберігаються у фонді бібліотеки ХДАК, а отже, здійснюється реклама не лише праць, а й зібрання загалом. На нашу думку, за бібліотеками — зберігачами достовірної інформації, які функціонують на основі налагодженої, роками перевіреної традиційної технології, в сукупності з новітніми технологіями — майбутнє.

Список використаної літератури

1. Кушнарєнко Н. З історії бібліотечної періодики: фахові видання Харківської державної академії культури / Наталя Кушнарєнко // Вісник Книжкової палати. — 2015. — № 11. — С. 38—41.
2. Шейко В. М. Харківська державна академія культури: науково-періодична конотація / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко // Вісник Харківської державної академії культури. Сер. Соціальні комунікації : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2016. — Вип. 49. — С. 8—25.
3. Шейко В. М. Харківська державна академія культури: досягнення та перспективи / В. М. Шейко, М. М. Каністратенко, Н. М. Кушнарєнко // Вісник Харківської державної академії культури : зб. наук. пр. — Харків, 2014. — Вип. 44. — С. 28—46.
4. Тодорова Є. 120-річний ювілей видатного науковця, педагога, наставника, фундатора бібліотечної освіти в Україні в бібліографічному відзеркаленні / Євгенія Тодорова // Вісник Книжкової палати. — 2016. — № 3. — С. 6—7. — Рец. на кн.: Фрідьєва Надія Яківна: (до 120-річчя від дня народж.) : біобіограф. покажч. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Бібліотека ; Міжнар. акад. інформатизації при ООН, Від-ня "Бібліотекознавство" ; [уклад.: С. В. Євсєєнко, Н. М. Березюк ; наук. ред. Н. М. Кушнарєнко]. — Харків : ХДАК, 2015. — 72 с.

5. *Євсеєнко С. В.* Видавнича продукція ХДАК як запорука успішної діяльності вишу / Євсеєнко С. В. // Роль бібліотеки у створенні когнітивного ресурсу суспільства знань: технології, освіта, наука : тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. брейнстормингу, 27 квіт. 2016 р. / Харків. держ. акад. культури, Ф-т соц. комунікацій, Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі, Наук. б-ка. — Режим доступу: www.lib-hduht.kh.ua/Info/Evseenko.pdf. — Дата звернення: 23.05.2016. — Назва з екрана.
6. *Шейко В. М.* Наукова творчість у галузі культурології і мистецтвознавства : навч. посіб. / В. М. Шейко, Ю. П. Богущкий, Н. М. Кушнарєнко. — Харків : ХДАК, 2016. — 330 с.
7. *Теплицкая А. В.* Теория и практика формирования библиографических ресурсов / А. В. Теплицкая // Вестник БАЕ. — 2013. — № 3. — С. 40—43.
8. *Козленко Е. Ю.* Терминологический лабиринт библиографической информации / Е. Ю. Козленко // Вестник БАЕ. — 2013. — № 3. — С. 44—47.
9. *Василь Миколайович Шейко* : біобібліогр. покажч. : (до 60-річчя від дня народж.) / Харків. держ. акад. культури. — Харків : ХДАК, 2002. — 96 с. — (Видатні педагоги Харківської державної академії культури).
10. *Наталія Феоктистівна Колосова* : біобібліогр. покажч. / Харків. держ. акад. культури ; [уклад. Г. М. Лях ; відп. ред. Л. П. Семененко]. — Харків : ХДАК, 2002. — 48 с. — (Видатні педагоги Харківської державної академії культури).
11. *Наталія Миколаївна Кушнарєнко* : біобібліогр. покажч. : (до 55-річчя від дня народж.) / Харків. держ. акад. культури, Бібліотека ; [уклад.: С. В. Євсеєнко, Т. О. Шикаленко ; наук. ред. Л. П. Семененко]. — Харків : ХДАК, 2005. — 103 с. — (Видатні педагоги Харківської державної академії культури).
12. *Анатолій Зіновійович Житницький* : біобібліогр. покажч. : (до 70-річчя від дня народж.) / Харків. держ. акад. культури, Бібліотека ; [уклад.: С. В. Євсеєнко, Л. П. Семененко, Т. О. Шикаленко]. — Харків : ХДАК, 2005. — 91 с. — (Видатні педагоги Харківської державної академії культури).
13. *Інеса Іванівна Гулеско* : біобібліогр. покажч. : (до 40-річчя наук.-пед. і творч. діяльності) / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури, Бібліотека ; [уклад.: С. В. Євсеєнко, Т. О. Шикаленко]. — Харків : ХДАК, 2007. — 38 с. : іл. — (Видатні педагоги Харківської державної академії культури).
14. *Сергій Іванович Гордєєв* : біобібліогр. покажч. : (до 60-річчя від дня народж., 40-річчя творчої та 30-річчя пед. діяльності) / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури, Бібліотека ; [уклад. С. В. Євсеєнко ; наук. ред. Т. О. Шикаленко ; вступ. ст. Ю. О. Станішевського]. — Харків : ХДАК, 2008. — 112 с. — (Видатні педагоги Харківської державної академії культури).
15. *Наталія Миколаївна Кушнарєнко* : біобібліогр. покажч. : (до 60-річчя від дня народж.) / М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури, Бібліотека ; [уклад.: С. В. Євсеєнко, К. О. Литвин, Т. О. Шикаленко ; наук. ред. Т. О. Шикаленко]. — Харків : ХДАК, 2010. — 164 с. — (Видатні педагоги Харківської державної академії культури).
16. *Георгій Іосифович Чернявський* : биобиблиогр. указ. / М-во культури України, Харьк. гос. акад. культуры, Центр болгаристики и балкан. исслед. им. М. Дринова ; [сост.: Н. Н. Канистратенко, М. Г. Станчев, С. В. Евсеєнко ; науч. ред. В. Н. Шейко]. — Харьков : ХГАК, 2011. — 93 с. — (Выдающиеся педагоги Харьковской государственной академии культуры).
17. *Шейко Василь Миколайович* : (до 70-річчя від дня народж.) : біобібліогр. покажч. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Бібліотека ; [уклад.: С. В. Євсеєнко, О. М. Левченко, О. С. Хижна ; наук. ред. Н. М. Кушнарєнко]. — Харків : ХДАК, 2012. — 211 с. — (Видатні педагоги Харківської державної академії культури).
18. *Асєєв Георгій Георгійович* : (до 70-річчя від дня народж.) : біобібліогр. покажч. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Бібліотека ; [уклад.: С. В. Євсеєнко, О. С. Хижна ; наук. ред. Н. М. Кушнарєнко]. — Харків : ХДАК, 2013. — 121 с. — (Видатні педагоги Харківської державної академії культури).
19. *Дяченко Микола Васильович* : біобібліогр. покажч. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Бібліотека ; [уклад.: С. В. Євсеєнко, О. М. Левченко, О. С. Хижна ; наук. ред. Н. М. Кушнарєнко]. — Харків : ХДАК, 2013. — 114 с. — (Видатні педагоги Харківської державної академії культури).
20. *Соляник Алла Анатоліївна* : (до 50-річчя від дня народж.) : біобібліогр. покажч. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Бібліотека ; [уклад.: С. В. Євсеєнко, О. С. Хижна ; наук. ред. Н. М. Кушнарєнко]. — Харків : ХДАК, 2014. — 124 с. : фот. — (Видатні педагоги Харківської державної академії культури).
21. *Фрідєєва Надія Яківна* : (до 120-річчя від дня народж.) : біобібліогр. покажч. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Бібліотека, Міжнар. акад. інформатизації при ООН, Від-ня "Бібліотекознавство" ; [уклад.: С. В. Євсеєнко, Н. М. Березюк ; наук. ред. Н. М. Кушнарєнко]. — Харків : ХДАК, 2015. — 74 с. : іл. — (Видатні педагоги Харківської державної академії культури) (К биобиблиографии деятелей библиотекосведения).
22. *Чепалов Олександр Іванович* : до 70-річчя від дня народж. : біобібліогр. покажч. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Бібліотека ; [уклад.: С. В. Євсеєнко, О. С. Хижна, Т. О. Шикаленко ; наук. ред. Т. О. Шикаленко]. — Харків : ХДАК, 2015. — 351 с. : іл. — (Видатні педагоги Харківської державної академії культури).

Проанализирована роль информационно-библиографического отдела библиотеки Харьковской государственной академии культуры в создании нового качественного научного продукта, раскрывающего вклад преподавателей вуза в развитие отраслевой науки, образования и культуры Украины. Акцентировано на специфике содержания и структуры библиографических указателей серии "Выдающиеся педагоги Харьковской государственной академии культуры" как средства формирования положительного имиджа вуза.

The paper describes the role of the information and bibliographic department of the library of the Kharkiv State Academy of Culture in creating a new scientific edition of high quality concerning the contribution of its academic staff to the development of sectoral science, education and culture of Ukraine. Special attention is paid to the specific character of the content and structure of the bibliographic indices to the edition "Выдающиеся педагоги Харьковской государственной академии культуры" ("The Outstanding Lecturers of the Kharkiv State Academy of Culture") as a means to create a positive image of the institution of higher education and research.

Надійшла до редакції 22 серпня 2016 року